

Załącznik do uchwały Nr XVIII/162/2016
Rady Miejskiej Białogardu
z dnia 30 marca 2016 r.

**PROGRAM
OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI
ORAZ
ZAPOBIEGNIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT
NA TERENIE MIASTA BIAŁOGARD
NA ROK 2016**

1. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

W aktualnym stanie prawnym, działania mające na celu opiekę nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt wchodzi w zakres zadań własnych gmin. Miasto Białogard realizuje powyższe zadanie, uchwalając corocznie do 31 marca Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Podstawą prawną podjęcia przez Radę Miejską Białogardu uchwały w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt jest art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2013 r. poz. 856, z późn. zm.).

2. CELE ORAZ WYKONAWCY PROGRAMU

Program ma zastosowanie do wszystkich zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów, w tym kotów wolno żyjących, oraz zwierząt gospodarskich. Przewidziane w ramach Programu działania odnoszą się przede wszystkim do psów i kotów, ponieważ ich liczba w mieście jest największa.

W myśl ustawy o ochronie zwierząt problem bezdomnych zwierząt rozwiązany jest przez gminy na dwóch płaszczyznach:

- 1) zapewnienie opieki zwierzętom aktualnie bezdomnym w schroniskach dla zwierząt,
- 2) zapobieganie, o którym mowa w art. 11a (sterylizacja, adopcja, usypianie ślepych miotów, edukacja).

Głównym celem Programu jest opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałanie bezdomności zwierząt na obszarze miasta. Program jest wyrazem wypełnienia obowiązku prawnego nałożonego na gminy, a jego cel realizowany jest poprzez podejmowanie odpowiednich działań, będących przedmiotem kolejnych rozdziałów Programu.

Zadania priorytetowe Programu to:

- 1) ograniczanie populacji bezdomnych zwierząt poprzez sterylizację lub kastrację zwierząt domowych w szczególności psów i kotów;
- 2) opiekę nad bezdomnymi zwierzętami;
- 3) opieka nad wolno żyjącymi kotami i ich dokarmianie
- 4) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 5) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 6) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 7) usypianie ślepych miotów;
- 8) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla bezdomnych zwierząt gospodarskich;
- 9) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
- 10) edukacja mieszkańców miasta Białogard w zakresie opieki nad zwierzętami.

Opieka nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt odbywać się będzie przy wzajemnej współpracy Urzędu Miasta Białogard ze schroniskiem dla bezdomnych zwierząt i zakładem leczniczym dla zwierząt.

3. FORMY OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI I SPOSOBY ZAPOBIEGANIA ICH BEZDOMNOŚCI

3.1. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt.

Miasto zapewnia opiekę bezdomnym zwierzętom odłowionym (wyłapanym) na terenie miasta w schronisku dla zwierząt w Klępinie Białogardzkim nr 1a, gmina Białogard. Schronisko to prowadzone jest przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Białogardzie, będący jednoosobową spółką Miasta Białogard.

3.2. Opieka nad wolno żyjącymi kotami.

Kluczową kwestią w zakresie działań podejmowanych na rzecz opieki nad kotami jest rozróżnienie zwierząt bezdomnych od kotów wolno żyjących. Koty wolno żyjące nie są bezdomne. Zgodnie z art. 4 pkt 16 zwierzęta bezdomne to „zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały”. Takie koty od urodzenia nie posiadały ani właściciela ani opiekuna i zazwyczaj nie potrzebują tego rodzaju pomocy, w odróżnieniu od kotów bezdomnych, zagubionych lub porzuconych przez dotychczasowych właścicieli. Do zmniejszenia populacji kotów nie posiadających właścicieli może się przyczynić ich planowana sterylizacja lub kastracja. Poprzez stosowanie tego rodzaju zabiegów możliwa jest zorganizowana kontrola liczby

zwierząt i tym samym właściwe zaplanowanie i realizacja założeń związanych z zapewnieniem im opieki. Zabieg sterylizacji lub kastracji zwierząt wolno żyjących należy do obowiązkowych zadań Miasta i stanowi jedną z najskuteczniejszych metod walki z nadpopulacją zwierząt, prowadzącą do bezdomności. Ważnym postępowaniem w zakresie opieki nad kotami bezdomnymi i wolno żyjącymi jest zapewnienie im opieki weterynaryjnej w przypadku napotkania zwierzęcia chorego lub rannego. W takich przypadkach należy zgłosić taki fakt do Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta, schroniska dla zwierząt SOS w Kłępinie Białogardzkim lub gabinetu weterynarii, z którym Miasto zawrze umowę na świadczenie usług weterynaryjnych. Reagować może i powinien każdy mieszkaniec miasta. Do zadań Miasta należy także zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem kotów. Zabiegi weterynaryjne, w tym sterylizacji i kastracji kotów, będą wykonywane w gabinecie weterynaryjnym z którym Miasto nawiąże współpracę, na podstawie zawartej umowy. Wolno żyjące koty dostarcza do gabinetu społeczny opiekun, po wcześniejszym uzyskaniu skierowania na zabieg, wystawionego przez Urząd Miasta.

Opieka nad kotami wolno żyjącymi różni się od działań podejmowanych na rzecz zwierząt bezdomnych i polega głównie na ich dokarmianiu. Zwierzęta przebywające na terenie danego miasta, w zależności od stopnia jego zurbanizowania, mają zazwyczaj coraz większe trudności z utrzymaniem się przy życiu. Brak dostępu do niezamieszkałych ciepłych pomieszczeń, szczelnie zamknięte pojemniki z odpadami oraz rozbudowa infrastruktury kosztem powierzchni środowiska naturalnego niejednokrotnie uniemożliwia samodzielne bytowanie. Okresem szczególnie uciążliwym jest sezon zimowy, podczas którego niskie temperatury stanowią dodatkowe zagrożenie dla życia zwierząt nieposiadających domu. Dostarczenie posiłków kotom wolno żyjącym umożliwia ich przetrwanie w przypadku braku możliwości samodzielnego zdobycia pokarmu. Należy pamiętać, że dokarmianie kotów powoduje, że stają się one uzależnione od dokarmiających i aby pomoc zapewniana zwierzętom nie przynosiła szkody, powinna być ona regularna i długofalowa. Miasto finansuje zakup karmy dla kotów w celu ich dokarmiania na terenie miasta przez społecznych opiekunów. W roku 2015 Miasto wprowadziło system odbioru karmy przez „społecznych opiekunów” ze sklepu zoologicznego. Miasto podpisze umowę z dostawcą karmy. W III i IV kwartale społeczny opiekun otrzyma kupon uprawniający go do odbioru za pokwitowaniem przydzielonej karmy. System ten pozwolił na precyzyjne wykonanie zadania powierzonego Miastu, a także na lepsze gospodarowanie zakupioną karmą.

3.3. Odławianie bezdomnych zwierząt.

Do obowiązków Miasta należy również odławianie bezdomnych zwierząt, w tym w szczególności psów i zapewnienie im miejsca w schronisku. Odławianie zwierząt bez zapewnienia im miejsca w schronisku jest niedopuszczalne. Wyjątek będzie stanowiła sytuacja, w której zwierzę stwarza poważne zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt. Wyłapywanie bezdomnych zwierząt, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez

człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały, ma charakter stały.

Wyłapywanie będzie odbywać się na zasadach i w warunkach określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt i będzie wykonywane przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Białogardzie.

3.4. Sterylizacja albo kastracja zwierząt w schroniskach dla zwierząt.

Zmniejszenie populacji bezdomnych psów mają służyć obligatoryjne zabiegi sterylizacji lub kastracji, które stanowią najskuteczniejszą metodę walki z niechcianym i niekontrolowanym rozrodem zwierząt bezdomnych. Zabiegi w sposób humanitarny pozwalają sprawować nadzór nad liczbą rodzących się psów i unikać tym samym późniejszego problemu nadpopulacji. Pokrycie kosztów sterylizacji i kastracji odbywać się będzie z budżetu Miasta i w porównaniu z nakładami ponoszonymi w związku z odławianiem bezdomnych zwierząt zapewnieniem im miejsca w schroniskach ma to być koszt, który w przyszłości zaowocuje redukcją wydatków na walkę z bezdomnością zwierząt. Przeprowadzone zabiegi mają na celu zapewnienie Miastu kontroli i ograniczenie liczby nowych zwierząt w schronisku, a co za tym idzie redukcję kosztów utrzymania całego schroniska. Zabieg sterylizacji lub kastracji będzie przeprowadzany w schronisku dla zwierząt.

3.5. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt .

Do obowiązków Miasta należy podejmowanie działań mających na celu sprawowanie opieki nad psami bezdomnymi oraz zapobieganie zjawisku bezdomności wśród psów. Zapewnienie opieki bezdomnym psom z terenu miasta Białogard polegać powinno w szczególności na poszukiwaniu nowych właścicieli dla zwierząt oraz zachęcaniu mieszkańców do dokonywania adopcji. Poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt będzie odbywać się poprzez zamieszczanie na stronie internetowej schroniska dla zwierząt SOS i Miasta oraz organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, informacji o zwierzętach w schroniskach dla zwierząt oczekujących na adopcję. Miasto w ramach tego zadania współorganizować będzie działania edukacyjne mające na celu podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie kształtowania prawidłowych postaw i zachowań człowieka w stosunku do zwierząt oraz w zakresie obowiązków spoczywających na właścicielach i opiekunach zwierząt, w szczególności poprzez:

- 1) ulotki i plakaty o tematyce związanej z celem Programu,
- 2) rozpowszechnianie informacji w środkach masowego przekazu oraz na stronie internetowej Miasta,
- 3) udzielanie wsparcia przy organizowaniu konkursów lub zajęć edukacyjnych przez inne podmioty.

3.6. Usypianie ślepych miotów.

Usypianie ślepych miotów to działanie nałożone obligatoryjnie na gminy, polegające na usypianiu psów i kotów do 12 dnia życia, czyli do momentu, aż nie otworzą im się oczy. Zabiegi takie są konieczne w momencie, kiedy miot zostaje porzucony przez biologiczną matkę i nie ma szans na jego przetrwanie w warunkach schroniskowych.

Usypianie ślepych miotów psów i kotów na terenie miasta Białogard wykonywane będzie na następujących zasadach:

- 1) zabiegi usypiania dokonywane będą na wniosek podmiotu prowadzącego schronisko dla zwierząt oraz na wniosek społecznego opiekuna w stosunku do kotów wolno żyjących,
- 2) zabiegi usypiania ślepych miotów wykonywane będą w gabinecie weterynaryjnym, z którym Miasto nawiąże współpracę, na podstawie zawartej umowy na świadczenie usług weterynaryjnych, lub w schronisku dla zwierząt.

Decyzję o uspieniu ślepego miotu podejmuje lekarz weterynarii.

3.7. Gospodarstwo rolne zapewniające miejsca dla zwierząt gospodarskich.

W przypadku zwierząt gospodarskich, które uciekły bądź się zgubiły i nie potrafią same trafić do domu, kluczową rolę odgrywa ich właściwa identyfikacja – odczytanie oznakowania zwierzęcia i powiadomienie jego właściciela. W razie wątpliwości, co do własności, jednostką, która powinna zostać poinformowana o takim fakcie jest Urząd Miasta. W następstwie zgłoszenia Burmistrz podejmie odpowiednie kroki. W przypadku zaistnienia okresu bezdomności wśród zwierząt gospodarskich priorytetem jest zapewnienie im miejsca do przebywania i podstawowa opieka na tym etapie oraz aktywne poszukiwanie właściciela. W celu zapewnienia miejsca dla bezdomnych zwierząt gospodarskich wskazuje się gospodarstwo rolne Mariusza Kruszewskiego położone w Lulewicach nr 39 w gminie Białogard.

3.8. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Do zadań Miasta należy zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Taką opiekę zapewniać będzie Gabinet Weterynaryjny Krzysztofa Pigli w Białogardzie przy ul. Szpitalnej 1. Rozpowszechnienie informacji o gabinecie weterynaryjnym podejmującym interwencję w takich przypadkach ułatwi mieszkańcom podjęcie szybkich i zdecydowanych działań i tym samym usprawni działania w tym zakresie. Informacja powinna być rozpowszechniana przy użyciu wszystkich dostępnych środków przekazu na terenie Miasta, włączając w to plakaty i ulotki do pobrania w Urzędzie Miasta, lecznicach, schronisku i innych dostępnych dla mieszkańców miejscach.

4. EDUKACJA MIESZKAŃCÓW W ZAKESIE OPIEKI NAD ZWIERZETAMI I ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT

Miasto Białogard za priorytetowe zadanie uważa edukację społeczeństwa w zakresie zapewnienia opieki i zapobiegania bezdomności zwierząt na swoim terenie. Miasto Białogard dostrzega potrzebę organizowania i wdrażania przedsięwzięć informacyjno – edukacyjnych, które wpłyną na postawy obywateli oraz na ich zachowania. Przedsięwzięcia takie bowiem mają z jednej strony przyczynić się do poszerzenia wiedzy odnośnie opieki nad zwierzętami, a z drugiej strony mają uświadomić społeczeństwu lokalnemu, że zwierzę jest istotą żywą mającą swoje prawa, które nie zostały określone bez powodu, tylko po to aby ich przestrzegać. Zdaniem Miasta największe trudności związane z realizacją Programu będą wiązały się z brakiem lub niedostateczną ilością środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu.

Miasto Białogard w ramach Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na swoim terenie planuje przeprowadzić akcje edukacyjne dla uczniów oraz mieszkańców w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt. Edukacja uczniów na zasadzie wcześniej ustalonych i przygotowanych spotkań ma na celu uświadamianie dzieci i młodzieży odnośnie opieki nad zwierzętami już od najmłodszych lat, ponieważ jedynie tak wczesna edukacja może na trwałe nauczyć młodego człowieka jak szanować czworonoga i przestrzegać jego praw. Na przygotowanych spotkaniach poruszane będą nie tylko tematy związane z prawami zwierząt, zasadami pielęgnacji, zasadami prawidłowego żywienia, ale również będą przekazywane informacje jak powinno się postępować w przypadku nietypowych sytuacji z udziałem zwierząt. Akcje edukacyjne, informacje mieszkańców o zasadach humanitarnego traktowania zwierząt i potrzebie postępowania zgodnie z jej wymogami, będą dodatkowo rozpowszechniane w formie materiałów edukacyjnych, takich jak ulotki, przekazywane podczas różnych zebrań odbywających się na terenie miasta oraz zajęć w szkołach i świetlicach, a także umieszczone w budynku Urzędu Miasta, aby interesanci załatwiający sprawy w Urzędzie również mogli zapoznać się z tym tematem. W Urzędzie Miasta, w placówkach edukacyjnych oraz w strategicznych punktach dodatkowo zostaną rozwieszane plakaty uczulające społeczność na problem bezdomności zwierząt i ich humanitarnego traktowania.

5. WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW FINANSOWYCH PRZEZNACZONYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU ORAZ TRYB WYDATKOWANIA TYCH ŚRODKÓW

W budżecie Miasta Białogard na rok 2016 przeznaczono na realizację **Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta na rok 2016** kwotę 325.000 zł. Środki te przeznaczone są na pokrycie kosztów działalności schroniska dla zwierząt SOS w Klepinie Białogardzkim, dokarmiania wolno żyjących kotów, zabiegów sterylizacji i kastracji wolno żyjących kotów, zapewnienia miejsca dla bezdomnych zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym, zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,

oraz edukacji mieszkańców w zakresie opieki nad zwierzętami i zapobiegania ich bezdomności.